

DNPPb
SGP
1972
001

Not Lendable

agen over
oortbestaan
visserij

geramenlijke besturen
enigen Zevibel en v
enigingen oesterkwekers
urs, hebben een verzoek
provinciale staten van
korte termijn na te lat
gesteld is met het voor
visserij en de schelt
ingen met klem

inger in
Moskou

bomaanslag
BANON DE
BURCK
OG

een
staatkundig
gereformeerde
visie

van drugs
voor importeur
Gevangenisstrat

Slavenhandel in
Russische joden

Punten van belang voor beleid

BELASTINGEN
DIVERSE

REDE VAN
DE HEER VAN ROSSUM.

AFLEGENHEID V

MILITAIRE STRA
Wel stemm
niet debatter

Bestrijding
inflatie

SGP
1972

Executies in
Rhodesie

directie
met achte
rapport

Wee
met uitbreiding E.F.G.

aan de spoorbaan werken.
Tsjecho-Slowakije
de Sovjet-Unie.
deedgedomen
dit gehouden. hebbe
rd de oeleningen gezonden. De

geenlijk is
iliteren
igen

Henry Kissinger, de
Nixon heeft maan
zehad met zijn
eerve zal worden
be-werken van de
en post-vaar door
de berr r van het
akeprie

Het trendmatig begrotingsbeleid is in afwijking van de
norm van 6 procent, nu gesteld op vijf. Om tot
genoemde resultaat te komen voorziet d
ging van de opbrengst van de
conbelasting, venna
5 miljoen

ge
ka
de
Dat c
Daet b
at uit
u van
elenb
Va
tham
stret
gerut

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Punten van belang voor beleid

**een
staatkundig
gereformeerde
visie**

INHOUD

VOORWOORD	3
ONDERWIJS	5
CULTUUR - RECREATIE - MAATSCHAPPELIJK WERK	8
SOCIALE ZAKEN	10
VOLKSGEZONDHEID en MILIEUHYGIENE	11
BINNENLANDSE ZAKEN	13
BUITENLANDSE ZAKEN	15
SURINAME EN DE NEDERLANDSE ANTILLEN	17
DEFENSIE	18
JUSTITIE	19
ECONOMISCHE ZAKEN	20
FINANCIEN	22
VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING	23
VERKEER EN WATERSTAAT	26
LANDBOUW EN VISSERIJ	28
INLICHTINGEN	30

L 3

Graag voldoe ik aan het verzoek een korte inductie te schrijven om de gewaardeerde lezers van Punten van Belang voor Beleid op de hoogte te brengen van de bedoeling van deze brochure.

De weg van ons Program van Beginselen naar de onoverzienbare vlakke van de huidige politieke werkelijkheid, zoals die zich aan ons voordoet, is lang. Een pleisterplaats halverwege bleek hoe langer hoe meer gewenst, omdat velen het vanuit het Program van Beginsel niet altijd onmiddellijk zagen zitten.

In de volgende hoofdstukjes komt U terecht op de verdieping die ligt tussen ons beginselprogram en onze opstelling van dag tot dag in de politieke problematiek, zoals die aan de orde is.

Naar zijn aard een benadering, waarin zowel principiële als praktische overwegingen in geding zijn, op een manier waarbij naar ons beste weten en kunnen het principiële en praktische verantwoord zijn verenigd tot een aanvaardbaar en verdedigbaar geheel.

U bewondert geenszins een verkiezingspropagandaboorn in volle bloei. Na de lente van de verkiezingsgrootspraak ligt de meeste bloesem tegen de grond. Als een enkel nachtvorstje van budgettaire moeilijkheden optreedt is het al helemaal de vraag of er 'n bloesem vrucht zet.

Aan de hand van dit boekje kunt U in zeer vele gevallen ongeveer berekenen hoe we ons in de Staten Generaal willen en zullen gedragen.

En nu maar hopen dat een dergelijk gedrag Uw instemming heeft en Uw steun kan verwerven.

H.G. Abma
Lid Tweede Kamer der
Staten Generaal
Voorzitter van het Hoofdbestuur der S.G.P.

Gouda, 3 oktober 1972

Als gewichtigste taak moet gelden de bevordering dat het onderwijs in diverse geledingen en vormen zoveel mogelijk wordt gegeven overeenkomstig Gods Woord. Wij gaan hierbij uit van de overtuiging dat de Heilige Schrift, die van God is ingegeven, nuttig is tot lering, wederlegging, verbetering en onderwijzing in de rechtvaardigheid, opdat de mens Gods tot alle goed werk volmaakt is toegerust. Aan dit uitgangspunt wensen wij het onderwijsbeleid in zijn geheel te toetsen.

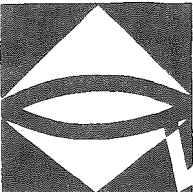
De vrijheid van onderwijs moet gewaarborgd worden alsmede de gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs ook in verschillende bijkomende factoren. De overheid zorge ervoor dat het onderwijs naar Gods Woord zijn wezenlijk en eigen karakter tenvolle kan bewaren. Speciaal hebben we daarbij het oog op het benoemings- en toelatingsbeleid.

De sexuele vorming behoort tot de taak van de ouders en niet van de school. In het algemeen moet de betrokkenheid van de ouders bij het onderwijs worden gestimuleerd. De mogelijkheden om deze betrokkenheid tot uitdrukking te brengen moeten ruim aanwezig zijn voor met name het gewenste godsdienstonderricht.

Het is van groot belang dat elke leerling en student zijn begaafdheden kan ontplooiën. Een bilijk studietoelagen-beleid kan hieraan tegemoetkomen. Niet alleen het kind behoort centraal te staan, noch de maatschappij-belangen, maar bovenal de roeping tot elkeen om geschonken gaven en bekwaamheden tot eer van God en tot maatschappelijk welzijn aan te wenden.

De opleiding van geestelijk en lichamelijk gehandicapten vraagt terecht toewijding en aandacht. Huisvesting van kinderen van ouders die een varend beroep hebben of anderszins niet over een vaste woonplaats beschikken behoort de speciale aandacht van de overheid te hebben.

Bij het onderwijs moet de specifieke relatie leerkracht-leerling, die een gezagsverhouding is, tot zijn recht komen. Dit laat ruimte tot het onge-

---

dwongen en vanzelfsprekend overleg naar gelang leeftijd en ontwikkeling.

De overheid mag een open oog hebben voor elke vernieuwing en elk weloverwogen experiment, maar de waardevolle verworvenheden van veeljarige ervaring op onderwijsgebied mogen niet klakkeloos ter zijde worden gesteld.

Een goed niveau en deugdelijke kwaliteit van het onderwijs verdienen prioriteit. Eenzijdige intellectuele vorming mag niet als ideaal opgeld doen.

Een degelijke opleiding van onderwijzers, zowel als van leraren is fundamenteel, vandaar dat voor didaktische en pedagogische scholing behoorlijke eisen moeten gelden.

Speciaal de lerarenopleiding moet voortdurend worden uitgebreid en aangepast aan de nieuwe eisen, zonder de principiële uitgangspunten uit het oog te verliezen.

Wij hechten aan een soepele overgang van kleuter- naar basisonderwijs. De leerlingenschaalverlaging gedooft, indien de voorwaarden aanwezig zijn, geen uitstel. Het verdient alle aandacht om een harmonie te vinden tussen individueel en klassikaal onderricht. Het laatste heeft ongetwijfeld ook vormende kwaliteiten, die niet te loor mogen gaan. Een nieuwe regeling van het basisonderwijs zal bij ons niet op tegenstand stuiten, indien het karakter van het bijzonder onderwijs niet wordt geschaad. Voorstellen die beogen een integratie van het bijzonder en het openbaar onderwijs in organisatorische en ruimtelijke zin worden door ons afgewezen.

Bij het V.W.O. moet een einde komen aan drugs, sex en aan de ondermijning van het gezag. De werkende jongeren mogen zich niet verongelijkt gevoelen in hun opleidingsmogelijkheden bij hun leefrijdsgenoten van het V.W.O. We wachten de resultaten van een voorzichtige proef met een middenschool belangstellend af, anderzijds echter moet de kleinere categorale school voor V.W.O. gehandhaafd blijven.

Verkorting van studieduur in combinatie met voortgezette vorming verdient uit billijkheidsoverweging zorgvuldige aandacht. Onderricht en onderzoek, beide taken van de universiteit, moeten in hun verscheidenheid en verbondenheid behartigd worden. Zuinig en zinvol beheer van onderwijs-gelden, horizontaal en vertikaal zo billijk mogelijk verdeeld, behoort vanzelfsprekend te zijn.

Voor verantwoord cultuurbeleid gelden onverzwakt de maatstaven van het Evangelie, te weten waarachtigheid, eerlijkheid, rechtvaardigheid, reinheid, liefelijkheid, welluidendheid en deugdzaamheid.

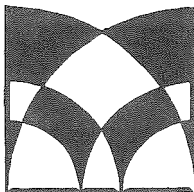
De overheid moet nauwlettend acht geven dat ze niet met het subsidiebeleid haar eigen graf delft. Als verschillende groepen en categorieën met verontwaardiging de regering de taak van zede-meesteres ontzeggen, wensen wij met meer kracht te stellen dat de regering zeker niet geroepen is de zeden te verwoesten.

Ook kan het niet de roeping van de overheid zijn om de kunst op die manier geldelijk te ondersteunen, dat bijzonder de gegoeden er in belangrijke mate van profiteren. Het moet mogelijk zijn dat de bevolking zelf zoveel mogelijk verantwoord kunstgenot en redelijke ontspanning bekostigt.

Cultuurschatten uit het verleden moeten zorgvuldig bewaard blijven. Ook de instandhouding van monumenten uit het verleden behoort tot de taak van de overheid, doch het beleid moet niet slechts selectieve en representatieve maatstaven aanleggen doch ook economisch verantwoorde normen.

Wat de communicatiemiddelen aangaat mag de regering niet de grootst denkbare vrijheid laten, omdat die in losbandigheid ontaardt. Toetsing aan normen van Godslanderlijk en zedenkwetsend zijn ten alle tijde geboden, alsmede strenge maatregelen.

Voor de steeds groeiende groep van onze bevolking in een wereld van stenen, asphalt en beton moet noodzakelijke ruimte voor verantwoorde ontspanning voorhanden zijn. De overheid moet echter waken in de recreatiesector voor massale vermaaksindustrie en zeer in het bijzonder tegen ontheiliging van de zondag, die als rustdag mede bij uitstek een nationale en sociale functie kan vervullen. De zondag als dag van sport en spel is werkelijk niet in het belang van ons volk.

Om vele redenen, zoals onder andere professionalisering en verambtelijking, vinden we voor de maatschappelijke zorg en solidariteit het particulier initiatief een goede zaak. De kerk heeft in dezen een bijzondere opdracht. Voor de bejaarden moeten er naar gelang van hun conditie diverse voorzieningen bestaan. Zij bij uitstek mogen geen objekten zijn van bevoogdend optreden. Voor vele en verscheiden maatschappelijk minder sterke groeperingen behoort de overheid aangepaste en doeltreffende steun te bieden.

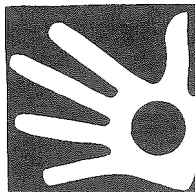
De overheid heeft te helpen bij het verwerven van een behoorlijk bestaan. Zij beschermte derhalve die delen en groepen van ons volk die in de maatschappelijke strijd dreigen te bezwijken. De zorg voor rechtvaardiger verhoudingen in het maatschappelijk leven zij echter in eerste instantie opgedragen aan de bedrijfsgenoten zelf.

De overheid draagt er middels het tegengaan van de inflatie zorg voor, dat de loonvorming dient te geschieden door het bedrijfsleven zelf. Wanneer de belangen van de nationale economie niet op de juiste wijze door de betrokken organisaties wordt behartigd, dient de overheid de mogelijkheid te bezitten om het instrument van het loonen prijsbeleid te hanteren om contrôle uit te kunnen oefenen op de stijging van de lonen en de prijzen.

De overheid houde nauwlettend toezicht op de uitvoering van de sociale wetten. Dit om onnodig ziekteverzuim en andere fraude te voorkomen.

Staking en uitsluiting dienen te worden geweerd. Het verbod van staking van ambtenaren, dat momenteel ter discussie staat, dient de overheid om reden van opstand tegen het openbaar gezag te handhaven.

Wij zijn voorstander van een orgaan voor geregeld overleg en informatie in grote bedrijven. De ondernemingsraden mits opgevat als raden om het medeweten vorm te geven, kunnen voor dit doel goede diensten bewijzen.

Wij zijn van mening dat er meer klinieken dienen te komen voor verslaafden aan verdovende middelen.

Het behoort perse niet tot de roeping van de overheid zich direct of indirect in te laten met propaganda voor geboortebeperving en dergelijke. Tegen de tendens van moderne algemeenheid moet een dam worden opgeworpen alsook tegen het streven om terwille van de efficiency levensbeschouwelijke verschillen uit te wissen. Subsidiebeleid is daartoe een verwerpelijk instrument.

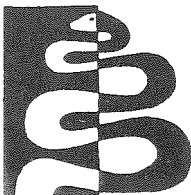
Wij staan de bescherming van het huwelijk voor door een wetgeving die echtscheiding op andere dan bijbelse gronden tegengaat.

De overheid heeft niet het recht om de bevolking te dwingen gefluorideerd water te drinken. Zij stellen dit derhalve facultatief, door aan de burgers die dit wensen, fluor in een of andere vorm te verstrekken.

We zijn van mening dat er bij de regering op aan gedrongen dient te worden om middels een wettelijke regeling waarborgen te scheppen tegen onnodige proeven met dieren, alsmede om leed en pijn zoveel mogelijk te beperken.

De zorg voor de zuiverheid van het openbare water, de lucht en de bodem vragen in toenemende mate de aandacht van de regering en de volksvertegenwoordiging. De uitvoering van de bestaande wetten tegen water- en luchtverontreiniging en geluidsoverlast en het verder uitbouwen van de wetgeving op het terrein van de milieuverontreiniging dient de grootste aandacht van de overheid te hebben.

Voor een doeltreffende beheersing van de kwantiteit en kwaliteit van het water moeten waterschapen en gemeenten, om hun taak doelmatig te kunnen verrichten, op financiële medewerking van de Rijksoverheid kunnen rekenen, teneinde ontoelaatbare stijging van waterschapslasten of reinigingsrechten te voorkomen.

Wij zijn voorstander van onderzoek naar verlen-
ging van de levensduur van gebruiksgoederen. Te-
vens dient het beter benutten van grondstoffen
aan een nauwkeurig onderzoek te worden onderwor-
pen.

Grondwetswijziging mag niet leiden tot aantasting van belangrijk nationaal christelijk erfgoed. Een preambule in de Grondwet of verklaring van soortgelijke strekking achten we noodzakelijk uit eerbied voor Hem aan Wien het overheidsgezag is ontleend en voor het waardevolle wat in de geschiedenis is ontstaan.

Met alle kracht willen we ons inzetten voor de constitutionele monarchie opgedragen aan het Huis van Oranje. Evenzeer wensen we ons te verzetten tegen staatsrechtelijke hervormingen, die de taak van de Koning beknotten. Deze wijzigingen gaan al te zeer in de richting van souvereiniteit van het volk.

Handhaving van de evenredige vertegenwoordiging strookt met de geaardheid van ons volk en is een gewenste voorwaarde van zo breed mogelijke belangstelling voor de gang van de bestuurlijke zaken in ons land. Een districtenstelsel alsook een verhoging van de zogenaamde kiesdrempel wijzen we met nadruk af. Ook tegen het streven naar een gekozen burgemeester en commissaris van de Koningin willen wij ons ten stelligste keren.

Wij wensen kleinere gemeenten zoveel mogelijk te behouden uit respect van het historisch gegroeide en ook om de afstand tussen bestuurder - bestuurde niet nodeloos te vergroten. Vorming van gewesten mag ook niet in belangrijke mate afbreuk doen aan de zelfstandigheid van de gemeenten. Daarom keren we ons tegen dwang, die van bovenaf wordt opgelegd om tot grotere eenheden te geraken. De bezwaren die wij hebben richten zich vooral tegen een vierde bestuurslaag.

Beroepsmogelijkheden voor de burger moeten zoveel mogelijk worden gerealiseerd. Openheid en doorzichtigheid van bestuur mogen niet door overdriving leiden tot verlamming van het beleid.

De politie mag niet verworden tot een stootkussen tussen overheid en bevolking. De regering moet aan het politieapparaat als onmisbaar instrument van

---

goede gezagsuitoefening alle recht laten wedervaren.

De verantwoordelijke autoriteiten behoren alles in het werk te stellen opdat de politie weloverwogen, tactvol en resoluut vermag op te treden. Salariering van het apparaat overeenkomstig de bijzondere taak is een eis van billijkheid.

BUITENLANDSE ZAKEN

Wij erkennen in afhankelijkheid van de Schepper van hemel en aarde, dat het een met name uit het bijbels getuigenis voortvloeiende opdracht is zo mogelijk medewerking te verlenen om internationale geschillen op te lossen, de vrede te handhaven en zo mogelijk oorlogen te voorkomen.

Naast het belang van een goede defensie voor de handhaving van de vrede is het van belang dat alle verantwoorde pogingen tot het nastreven van de wereldvrede en het verminderen van spanningen tussen de landen worden bevorderd.

Wij staan een evenwichtige beoordeling van de positie van Amerika voor, aangezien de door dit land gevoerde buitenlandse politiek - gelet op aspiraties van het wereldkommunisme - medebepalend is voor de consolidering van de verworven vrijheden in het Westen.

De regering dient een krachtig protest in te dienen bij de Oosteuropese landen inzake het onderdrukken en vervolgen van de belijders van de christelijke en andere godsdiensten en de joden.

Wij blijven aandringen op naleving van internationale verdragen, met name ook van de in 1949 gesloten overeenkomst met het Indonesische volk, waarbij rechten aan bepaalde volkeren zijn toegezegd.

Wij zijn van oordeel dat discriminatie om reden van ras, geloof of huidskleur ten stelligste afgekeurd dient te worden.

Wij zijn van mening dat de kritiek van Nederland op het beleid van de Zuidafrikaanse regering inzake het geweldige bevolkingsprobleem meer afbreekt dan opbouwt. Zonder alles wat tot de binnenlandse aangelegenheden van dit land behoort voor onze rekening te willen nemen, pleiten wij voor een meer genuanceerde houding, die de voorgestane ontwikkeling - met inbegrip van de positieve momenten daarin - recht doet.

Wij staan een verantwoorde economische samenwerking in E.E.G.-verband voor en pleiten in dit verband voor toetreding van het Verenigd Koninkrijk en de Scandinavische landen, maar verklaren ons tegenstandster te zijn van supra-nationale bevoegdheden, om reden waarvan zij de voorstellen met betrekking tot economische en financiële onderwerpen voorgelegd zou willen zien aan de nationale parlementen.

Bij de ontwikkelingssamenwerking hebben de overheid, het bedrijfsleven, de particuliere organisaties en de zending een onderscheiden taak. Daarom verlene de overheid hulp in eenvoudige gehoorzaamheid aan de opdracht die uit het Woord Gods tot ons komt.

De hulp dient uit overwegingen van doelmatigheid zoveel mogelijk bilateraal verleend te worden. Wij staan medefinanciering van particuliere en zendingsprojecten voor.

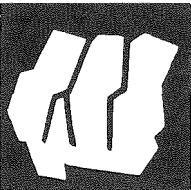
Gelet op de historische banden rust op de overheid de plicht om deze zelfstandige Koninkrijksdelen verder tot ontwikkeling te helpen brengen. Naast materiële welvaart, dient deze hulp vooral gericht te zijn op de geestelijke verheffing van deze volken.

Hulp dient geboden te worden bij verschillende soorten van onderwijs, waarbij het doel erop gericht is, dat zoveel mogelijk jonge mensen een voor hen passende opleiding in eigen land ontvangen en dat slechts bij uitzondering voor opleidingen die daar niet te exploiteren zijn het onderwijs in Nederland gevolgd wordt. Ook bij de opbouw van eigen defensie worde van Nederlandse zijde adequate hulp geboden.

De hulp moet er mede op gericht zijn grote tegenstellingen op sociaal gebied zoveel mogelijk te verkleinen. Hulp bij de woningbouw voor de minst draagkrachtigen zal hierbij een belangrijke plaats moeten innemen.

Voorkomen moet worden, dat met Nederlandse financiële steun een zodanige hulp wordt geboden bij de bouw van toeristische hotels dat hierbij tevens de in deze landen toegestane casino's gesubsidieerd worden, daar naast de ernstige principiële bezwaren tegen het aanwakkeren van de goklust hier bovendien de grote tegenstellingen tussen de vaak gefortuneerde toeristen en de vaak arme bedienden de latente sociale spanningen gemakkelijk doen oplaaien, waardoor opstandige elementen de samenleving gaan infecteren en de criminaliteit zal toenemen.

Industrie, scheepvaart en landbouw behoeven ook in hun onderlinge samenhang ernstige bestudering, waarbij desgevraagd door Nederlandse deskundigen, die tijdelijk ter beschikking gesteld worden van de regeringen der overzeese rijkdelen, bijstand verleend kan worden.

Ondanks het feit dat wij alle initiatieven tot bevordering van de vrede willen steunen, zijn wij van oordeel dat dit niet moet leiden tot eenzijdige vermindering van de weerbaarheid. Binnen het raam van het vrije Westen in het algemeen en van de N.A.V.O. in het bijzonder heeft onze defensie bij te dragen aan de zo nodige daadwerkelijke verdediging tegen elke mogelijke vijand.

Hoewel wij niet afwijzend staan tegen verhoging van de defensielegelden, zijn wij van oordeel dat dit gepaard dient te gaan met een deskundige doorlichting van het hele defensie-apparaat mede met het oog op de efficiency en een juiste werkverdeling.

Om onze verdediging zo doeltreffend mogelijk te maken verdient het aanbeveling om de defensiefinanciering voorlopig te koppelen aan een vast percentage van ons nationaal inkomen.

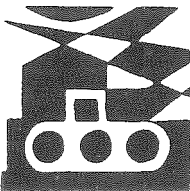
De jaarlijkse verhoging van salariering en soldij voor militairen moeten uit het oogpunt van billijkheid worden goedgekeurd.

De militairen mogen, wanneer de lonen van anderen trendmatig verhoogd worden, niet worden achtergesteld.

Er dient gestreefd te worden naar een zo snel mogelijke opheffing van de tekortkomingen op het gebied van de materiële uitrusting. Op het gebied van de aanschaf dient een zo soepel mogelijk beleid te worden gevoerd. De regering dient krachtig op te treden tegen sabotage in materiële en morele zin in het leger.

De mobiliteit en geoefendheid van onze krijgsmacht dient op korte termijn verbeterd te worden.

Wij dringen aan op nakoming van de bepaling dat het vloeken in de krijgsmacht moet worden geweerd. De regering ga het houden van oefeningen op zondagen tegen.

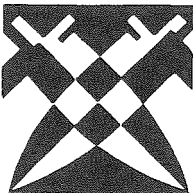

Op het terrein van de zedelijkheidswetgeving is deze jaren veel aan de orde. De overheid kan en mag zich niet laten leiden door wat een zo breed mogelijke publieke opinie wenselijk en aanvaardbaar acht, doch erkenne een hogere wet. Wij mogen niet zwichten voor wat een zogenaamde "nieuwe moraal" dicteert.

Met name dient de regering niet tolerant op te treden tegen pornografie en al wat verder in sexboetieks ten verkoop wordt aangeboden. Vrije verkoop van anticonceptionele middelen dient met kracht te worden tegengegaan. Ook wensen we ons te keren tegen de sterk bepleite gelijkstelling van heterofilie en homofilie. Legalisatie van de abortus anders dan uit streng medisch motief - wanneer het leven van de moeder ernstig gevaar loopt - wijzen we ten enenmale af.

Tegen toenemende criminaliteit speciaal ook van de jeugd moeten effectieve middelen worden gezocht. Bijzonder denken we ook aan de geweldmisdrijven als frequente bankovervallen. De Bijbel zegt ons dat de overheid er alles aan gelegen moet zijn, dat de onderdaan een stil en gerust leven kan leiden.

Een voorzichtige en snelle rechtspleging is van gewicht. Rechtvaardige bestraffing van het misdrijf - in uiterste gevallen toepassing van de doodstraf - moeten als beleidsdoel gelden. Aandacht voor de morele en materiële gevolgen van de misdaad bij slachtoffers en hun betrekkingen achten we op de weg van de overheid liggen.

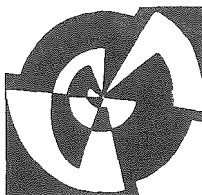

De overheid bevordere waar mogelijk de vrije ont-plooiing van het bedrijfsleven en remme haar ac-tiviteiten zo min mogelijk door beperkende wette-lijke of verordenende bepalingen. In gebieden waar dit uit een oogpunt van behoud van werkgele-genheid noodzakelijk is, geve de overheid finan-ciële steun om nieuwe rendabele industrieën te stimuleren zich in deze economisch zwakke gebie-den te vestigen of ook om reeds bestaande vesti-ingen aldaar uit te breiden. Indien industrie-ën door noodzakelijke wettelijke bepalingen bijv. inzake de lucht- water- of bodemverontreiniging in grote financiële moeilijkheden komen, verlene de overheid passende hulp in de vorm van garan-ties voor rente en aflossing of tijdelijke finan-ciering, teneinde rendabele industrieën voor sluiting te behoeden.

Het overheidsbeleid zij erop gericht, dat de ves-tigingsfactoren voor industrie en handel zodanig zijn afgestemd op de voorwaarden, die ook in de nabuurlanden worden gesteld, dat de bedrijvigheid niet over de landsgrenzen wordt weggezogen. Vooral in grensgebieden (Zeeuws Vlaanderen, Lim-burg, Twente en Oost Groningen) is overleg tus-sen de regio's ter weerszijden van de grens nood-zakelijk om tot een juiste afweging van belangen te komen.

De overheid zorge ervoor dat het industrieën, mid-dels aansluiting op het wegen- of spoorwegnet of op kanalen en rivieren, mogelijk is om grondstof-fen op efficiënte wijze aan te voeren en afgewerk-te produkten op zo goedkoop mogelijke wijze naar de distributiepunten en afzetkanalen af te voeren.

Het loon- en prijsbeleid moet erop gericht zijn om alle middelen te baat te nemen om een loon-prijsspiraal en daarmee inflatie of muntontwaar-ding te voorkomen. Gewaakt moet worden dat de maatregelen niet zo stringent worden toegepast dat bepaalde sectoren van het bedrijfsleven zoda-nig in moeilijkheden komen dat rendabele exploi-tatie niet meer mogelijk is en dat er ernstig ge-vaar gaat ontstaan voor tekort aan passende werk-gelegenheid.

Bij de energievoorziening geve de overheid nauwkeurig acht op de mate waarmede de verschillende energiedragers gunstig of ongunstig werken op de milieuverontreiniging. De ombouw van elektrische centrales van vaste brandstoffen op gas worde waar mogelijk bevorderd. Hulp worde geboden waar industrieën of tuinderijen voor energie of warmte willen omschakelen van vaste brandstoffen of olie met zwavelverbindingen op gas. Overleg worde gepleegd met producenten van vloeibare brandstoffen om het zwavelgehalte tot een minimum terug te brengen en om te komen tot het in de handel brengen van "schone" benzine.

De grote wijzigingen in de wijze waarop de consument zijn levensbehoeften en geneesmiddelen betreft, vraagt een toenemende aandacht van de overheid voor het midden- en kleinbedrijf en speciaal voor de detailhandel en sommige ambachten.

Verruiming van het vestigingsbeleid alsmede hulp bij bedrijfsontwikkeling en zonodig bij sanering vragen in toenemende mate de aandacht van de betrokken bewindslieden. Bedrijfstakingen met afzonderlijke moeilijkheden als brandstoffenhandelaars en schippers op kleine binnenschepen behoeven afzonderlijke regelingen.

De wetgeving zal er meer op gericht moeten worden om onheuse concurrentie en harde verkoopmethode tegen te gaan en bij overtreding te bestraffen.

Verkoop via zgn. tentoonstellingen, zoals bijv. bij caravans en meubels, hetwelk herhaaldelijk en speciaal op zondagen voorkomt, moet door de overheid met kracht worden tegengegaan. Openstelling op zondag van de Jaarbeurs en de RAI voor diverse exposities moet van overheidswege worden verboden.

De overheid drage er zorg voor dat een verdere verzwaring van de belastingdruk wordt tegengegaan. Derhalve dient er streng gelet te worden op de steeds groeiende uitgaven van de staat door onder andere een deskundige doorlichting van de overheidsuitgaven. Ook dienen onnodige ambtenarij en bureaucratie tegen te worden gegaan.

Omdat de inflatie een internationaal verschijnsel is, dient er ook in nationaal verband overleg over de inflatiebestrijding gevoerd te worden. Inflatie dient als een aspect van ons aller belang door de regering en de volksvertegenwoordiging evenwichtig te worden bestreden. Daartoe is het van het grootste belang dat de verschillende belangengroepen hun eisen matigen. De stijging van de lonen mag mitsdien de stijging van de produktie niet overtreffen. Verder dient er een afkoelingsperiode in de ontwikkeling van de uitgaven ten behoeve van de collectieve voorzieningen door de flexibele posten in de miljoenennota procentueel te verlagen.

De overheid dient bij voorkeur toe te zien op de onbillijkheid die bij de groei van het inkomen door de waardevermindering van de gulden een extra progressieve heffing schept.

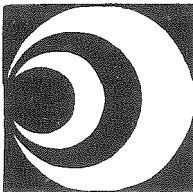
Het verdient aanbeveling om in het belang van de minder draagkrachtigen de belastingvrije voet op te trekken.

Een verdere verlaging van het belastingtarief voor ongehuwden zou uit het oogpunt van rechtvaardigheid alleszins redelijk zijn, terwijl de gestelde leeftijdsgrens van 40 jaar tot 30 jaar verlaagd dient te worden.

Voorts zal aan de misstand van de dubbele belasting bij de vennootschapsbelasting een einde dienen te worden gemaakt.

De overheid dient de nodige maatregelen te treffen om een einde te maken aan de misstand die de progressieve heffing schept bij de kleine middenstanders, die een zeer wisselend inkomen hebben.

VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

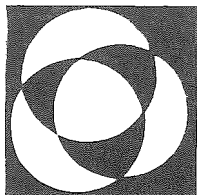
Naast vervanging van krotten en slechte woningen alsmede de sanering van oude stadswijken en de vernieuwing of vervanging van plaatselijk verspreide oude woningen in de dorpen moet de overheid nog steeds hoge prioriteit blijven geven aan het inhalen van het woningtekort, dat in de laatste wereldoorlog ontstond. Hierbij moet naast de kwantitatieve aspecten vooral aandacht besteed worden aan woningen met betaalbare huren, ook voor de bevolkingsgroepen met de laagste inkomens.

Gelet op het nog steeds bestaande woningtekort vraagt het overheidsbeleid behoedzaamheid bij het afbreken van bestaande goedkope woningen. Het opknappen van nog bruikbare woningen, die planologisch te handhaven zijn, verdient de steun van overheidswege ook onafhankelijk van de plaatselijke werkgelegenheidssituatie.

Het huurbeleid zij erop gericht om de bemoeïingen van overheidswege bij de huurvaststelling zoveel mogelijk te beperken. Subsidie van overheidswege in huren worde slechts gegeven indien de omstandigheden van de huurders dit nodig maken. Het huurniveau zal op langere termijn zodanig moeten worden dat rendabele exploitatie van woningen weer mogelijk worde, opdat op die wijze de particuliere bouw bevorderd worde en de overheid de hoge uitgaven van woningwetwoningen en premies van particuliere woningen kan beperken. Het huurbeleid moet er tevens op gericht zijn dat degenen die hogere huren kunnen betalen de vaak duurdere nieuwe woningen betrekken om op die wijze goedkopere woningen vrij te maken voor degenen die financieel niet in staat zijn de huur van een nieuw huis op te brengen.

Bij de bouw van particuliere woningen wake de overheid voor een overmaat van planologische en esthetische bepalingen, die de zo noodzakelijke nieuwbouw ernstig vertragen of zelfs de totstandkoming geheel verhinderen.

Bij de grondpolitiek wake men voor te grote prijsverschillen tussen centra's voor winkels en kan-

---

toren en buitenwijken indien de gronden eigendom zijn van gemeenten of andere overheidsorganen. Dit grondbeleid kan gemakkelijk discriminerend werken en de kleinere winkels en kantoren uit de centra verdrijven om in de buitenwijken plaatsruimte te zoeken. Naast grote winkels en kantoren moet er in de stads- en dorpskernen ook plaats blijven voor het kleinbedrijf en de detailhandel.

Bij de planologie van steden en streekcentra zij het overheidsbeleid erop gericht, dat indien winkelstraten gesloten worden voor motorisch verkeer, de aanvoer naar de winkels met voor de verschillende artikelen adequate vervoersmiddelen steeds ongehinderd kan plaats hebben. Het treffen van voldoende parkeergelegenheid in de nabijheid van shopping-centra hebbe de speciale aandacht en steun van de overheid.

Waar bijdragen van particulieren gevraagd worden, verdient het de voorkeur deze ten laste te brengen van de parkeerders, boven het ten laste brengen van de midden- en kleinbedrijven of de kantoren of andere instellingen, die de berijders en passagiers van de parkerende auto's bezoeken.

Het spreidingsbeleid behoort een belangrijk onderdeel te zijn van de overheidsbemoelingen op het gebied van de Ruimtelijke Ordening. Bij de teruglopende arbeid op agrarische bedrijven wake men enerzijds dat speciaal de agrarische dorpen aantrekkelijk blijven voor bewoning, terwijl anderzijds gewaakt moet worden dat in de steden alleen ouderen en mensen die het transport naar buiten niet kunnen betalen achterblijven, waardoor de uitkeringen ingevolge de bijstandswet en de individuele huursubsidies tot ongekende hoogte oplopen. De van overheidswege gepropageerde gedachte van de gebundelde deconcentratie mag niet leiden tot verpaupering van kleine kernen op het platteland of tot overmatige kosten in steden of stedelijke agglomeraties.

Gelet op de mededeling van de Minister van Volkshuisvesting in de Tweede Kamer (Handelingen Zitting 1970 - 1971 blz. 1204), dat de kosten voor

---

huisvesting in Rijkskantoorgebouwen en andere materiële kosten tezamen rond f 30.000,-- per ambtenaar bedragen, streve de overheid naar een uiterste beperking van het aantal ambtenaren, mede door het gebruik maken van de diensten van particuliere architecten en adviseurs.

Voor het goed functioneren van de samenleving is niet van groot belang dat er een juist evenwicht is tussen het wegvervoer, het railvervoer en het vervoer te water. Bij het openbaar vervoer van personen per trein, bus en veerdiensten moet de overheid steeds gewezen worden op haar roeping de dag des Heeren te eerbiedigen.

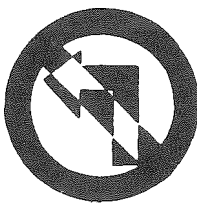
Het functioneren van het wegvervoer is sterk verweven met een goed wegenstelsel, waarbij hoge eisen gesteld worden aan de veiligheid. Voor de grote verbindingswegen tussen de steden en grote streekcentra zijn wegen met ongelijkvloerse kruisingen noodzakelijk. Ook spoorwegovergangen zullen terwille van de veiligheid beveiliging nodig hebben en wel afhankelijk van het verkeersvolume met automatische knipperlichten met bediende spoorbomen of bij zeer druk verkeer met ongelijkvloerse kruising.

Ook op andere punten verdient de verkeersveiligheid gezien het nog steeds toenemende aantal doden en gewonden bij het wegverkeer zeer grote aandacht. Streng optreden tegen alcoholgebruik bij automobilisten en het geven van voorschriften voor beschermende maatregelen voor verkeersdeelnemers moet als duidelijke overheidstaak beschouwd worden. Aan voorlichting over het gebruik van rustgevendende middelen in combinatie met alcohol bij automobilisten dient de grootste aandacht te worden besteed.

Het goederenvervoer over de weg moet beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie van railtransport, waarvan de tekorten geheel of ten dele uit de Rijksmiddelen worden betaald.

De vaarwegen met de daarin gelegen sluisen en bruggen moeten aangepast worden aan de gewijzigde eisen die de scheepvaart stelt of gaat stellen. De binnenscheepvaart zelf moet beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie van het railvervoer.

Het beheer, onderhoud en verbetering van de dijken, die het land tegen overstromingen van zee-

---

of rivierwater beschermen behoeft voortdurend overheidstoezicht. Afsluitingen van zeearmen en dijkverhogingen langs zeearmen en grote rivieren moeten van overheidswege betaald worden of gelet op de algemene belangen gesubsidieerd worden. Schade ontstaan door overheidswerken moet op ont-eigeningsbasis worden vergoed.

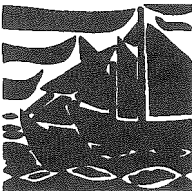
Bij het havenbeleid is het noodzakelijk een goede coördinatie tot stand te brengen tussen nationale, regionale en gemeentelijke belangen waarbij bij vestiging van industrieën vooral ook rekening gehouden moet worden met de milieufactoren in de verre en nabije omgeving. Bij pijpleidingstraten moet de veroorzaakte belemmeringen en de veiligheidsaspecten grote aandacht krijgen.

Bij de sterke toename van technische hulpmiddelen in de landbouw en de visserij moet de overheid er steeds op gewezen worden, dat zij enerzijds door het uitvaardigen van te veel gebods- en verbodsbepalingen de bedrijven niet in te eenzijdige richtingen drijft en de bedrijfsvrijheid te veel belemmert, doch dat zij anderzijds de helpende hand biedt aan die bedrijfshoofden en medewerkers die door omstandigheden buiten hun schuld aan lager wal dreigen te belanden. De overheidsbemoeiing mag de eigen verantwoordelijkheid van de bedrijfshoofden niet nodeloos inperken, doch moet er steeds op gericht zijn de inkomenspositie van de goed geleide bedrijven te bevorderen, mede door het verlenen van medewerking aan doelmatige afzet en exportbevordering speciaal van die produkten waarvan de produktie de consumptie in eigen land te boven gaat (bijv. zuivelprodukten, eieren, produkten van de agrarische industrie etc.).

Mede ter bevordering van de export moet het toezicht op de kwaliteit en op het gebruik van middelen welke exportbelemmerend werken doelmatig geregeld worden.

Daar externe bedrijfsomstandigheden als doelmatige afwatering, watervoorziening en ontsluiting, de verantwoordelijkheid van het enkele bedrijf te boven gaat, zal onderlinge samenwerking door de overheid gestimuleerd moeten worden.

Hulp bij kavelruil en vrijwillige ruilverkaveling kan van groot nut zijn om kosten van onnuttig transport te voorkomen of te beperken. Ruilverkavelingssubsidies en subsidies voor de waterbeheersing en de ontsluiting zijn gewenst en noodzakelijk daar waar landbouwbedrijven, ook zonder dat dit uit overheidsbemoeiing voortvloeit, aan gewijzigde produktie-omstandigheden moeten worden aangepast.

Waar bedrijfsopvolgers ontbreken of waar bedrijfshoofden zich gezien hun inkomensniveau of hun gezinsomstandigheden genoodzaakt zien hun bedrijf

---

te beëindigen, kan de overheid bemiddeling verlenen om via omscholing of financiële bedrijfsbeëindigingshulp de betrokkene te helpen mits van overheidszijde hiertoe generlei dwang wordt uitgeoefend.

De gezondheidszorg van de veestapel verdient met het oog op de menselijke gezondheid en de afzet grote zorg van de overheid, waarbij er echter voor gewaakt moet worden, dat veehouders die in hun geweten bezwaard zijn om kunstbewerkingen aan dieren te laten uitvoeren, hiertoe van overheidswege niet verplicht worden.

De visserij behoeft grotere prioriteit in het overheidsbeleid. Takken van visserij welke door overheidsmaatregelen zwaar gedupeerd zijn (Verbod kuilvisserij, afsluiting van zeearmen in Zuid-West Nederland) behoeven extra steun voor instandhouding of omschakeling van hun bedrijven.

Voor de uitgifte van percelen van de mosselcultuur in de Waddenzee alsmede van niet gebruikte oesterpercelen in de Oosterschelde is op korte termijn interventie van overheidswege noodzakelijk.

De garnalenvisserij vraagt speciale aandacht, zowel wat betreft haar concurrentiepositie t.o.v. buurlanden als wat betreft de kwaliteit van het produkt en de doelmatige bevissing.

De omschakeling van de kustvisserij op de visserij op grotere afstand vraagt grote investeringen, waarbij deze structuurwijziging welke buiten verantwoordelijkheid van de betrokkenen tot stand kwam, ook speciale begeleiding behoeft.

De plaatsbepaling op zee is zowel voor de scheepvaart als voor de visserij van groot belang en behoort op dezelfde wijze geregeld te worden. Is de betcnnng van de vaarwegen van ouds een Rijkstaak, ook de plaatsbepaling langs radiografische weg (via deccasysteem) behoort van Rijkswege bekostigd te worden.

Voor verdere informatie:

Partijbureau:

Molenstraat 3, Grijskerke, gemeente Mariekerke,
tel. 01189 - 1469

Fraktiesekretariaat:

Binnenhof 1a, Den Haag

Partijorgaan:

Weekblad **De Banier**

Redactie: Dercksenstraat 2, Gouda,
tel. 01820 - 15049

Administratie: Brigittenstraat 1, Utrecht
abbonementen f 8,75 per half jaar

Studieorgaan: Onderling Kontakt

Redactie: Burg.Patijnlaan 136, Zeist,
tel. 03404 - 19535

Administratie: Postbus 21, Benthuizen
abbonementen f 7,50, studenten f 6,50
OK-katernenreeks (f 2,- per stuk);
Studieschetsen, klankbeelden en ander
materiaal: Postbus 21, Benthuizen